

Forskningsstudien om sexuella trakasserier

Frågor och svar

Varför gör vi den här studien?

Sexuella trakasserier och andra former av genusbaserad utsatthet är ett allvarligt hot mot individers hälsa och arbetsmiljö.

Ändå saknas det vetenskaplig kunskap om situationen i den svenska högskolesektorn. Det svenska forskningsfältet kan idag inte svara på hur sexuella trakasserier kommer till uttryck i akademien och vilka konsekvenser det får för individers karriärmöjligheter och för akademien som arbetsgivare, utbildningsanordnare och kunskapsorganisation.

Syftet med den nationella forskningsstudien är att etablera forskningsbaserad kunskap om förekomst och konsekvenser av genusbaserad utsatthet och sexuella trakasserier i akademien, bland både studenter och anställda.

Studien utgör en sektorsövergripande och vetenskapligt förankrad nollmätning av sexuella trakasserier i akademien. Målsättningen är att följa utvecklingen på sikt.

Arbetet med att skapa inkluderande arbets- och studiemiljöer förut-sätter nya kunskaper och verktyg för att förebygga sexuella trakasserier och genusbaserade utsatthet. Nuvarande preventiva metoder saknar vetenskaplig evidens.

Högre utbildning bedrivs i stor utsträckning digitalt som en konsekvens av Coronapandemin och troligtvis består det under längre tid. Detta är en ny situation som även kan innebära former av utsatthet vi i dagsläget saknar kunskaper om men som studiens resultat kom-mer kunna vägleda oss vidare kring.

Studenter, doktorander och anställda kan inte verka i en arbets- och studiemiljö där våld och trakasserier förekommer, i för-längningen påverkas kvaliteten i forskning och utbildning negativt. Rättvisa villkor för utbildning och forskning är därför grundläggande för kvalitet i verksamheten.

Hur går studien till?

Forskningsstudien genomförs i samverkan med SCB. Vi har i dialog med SCB kommit fram till att ett urval om totalt 125 000 individer ger en god täckning av sektorn, med små felmarginaler på sektors- och lärosätetsnivå. Detta är därför en omfattande studie.

Mellan november 2020 och januari 2021 genomförs en mindre pilotundersökning riktad till 8000 individer för att testa enkät, utskicksmetod, svar och svarsfrekvens. Piloten undersöker svarsfrekvenser, både totalt och för olika delpopulationer. Detta görs för att få svar på om urvalet behöver viktas annorlunda i den stora undersökningen.

I april – maj 2021 skickas enkäten till individer verksamma vid 38 svenska högskolor och universitet, medlemmar i Sveriges universitets- och högskoleförbund. Urvalet görs separat för studenter, doktorander och anställda – både forskande och undervisande personal samt teknisk och administrativ personal.

I enkäten efterfrågas erfarenhet av att själv utsättas, att få kännedom om andra som utsatts samt av att utsätta andra för sexuella trakasserier. Dessutom ställs frågor om genusbaserad utsatthet bortom sexuella trakasserier och hur det relaterar till (o)hälsa och psykosocial arbetsmiljö.

Processen för insamlandet av data baseras på SCB:s erfarenhet och har tagits fram i dialog mellan SCB och forsknings- och samverkansprogrammet.

Vilken information får sektorn i stort och enskilda lärosäten?

Ambitionen är att alla lärosäten ska få ett resultat på lärosätetsnivå och urvalet har tagit hänsyn till detta. Datanedbrytningen kommer dock att bero på bland annat på lärosätets storlek och svarsfrekvens.

Tabeller per lärosäte kommer att kunna beställas från SCB efter analys av datamaterialet, preliminärt två månader efter leverans av mikrodata.

All grunddata (enkätsvar) kommer att överlämnas från SCB till KI, som är forskningshuvudman och ansvarig för studien. För att bibehålla anonymiteten kommer data endast att redovisas i tillräckligt stora grupper för att ingen ska kunna identifieras.

Enbart personer inom den forsknings- och samverkansprogrammets forskargrupp kan komma åt data. Om andra forskargrupper önskar att ta del av data kommer det att genomföras speciell prövning.

Hur kan mitt lärosäte bidra i arbetet?

Kunskapen om den egna situationen på det egna lärosätet blir bara så bra som svarsfrekvensen blir tillräcklig för att ge nedbrytbara resultat för analys. I detta läge kan du bidra genom att kommunicera om att en forskningsstudie ska genomföras, varför studien görs, hur den går till och vad leveranser förväntas bli till sektorn i stort och enskilda lärosäten.